

Utlåtanden	Sammanfattningen innehåller utlåtanden som getts mellan 18.11.-1.12.2024 samt anmärkningarn. Planförslaget har varit till påseende 18.11.-1.12.2024. Markanvändningsavdelningen har utarbetat bemötanden.		
Utlåtandet framfört av och datum	Sammanfattning av sakinnehållet	Bemötande	Åtgärd
NTM-centralen i Nyland 17.12.2025	1. NTM-centralen påpekar att naturinventeringen som ligger till grund för planförslaget har genomförts år 2014. Beskrivningen av naturen i planområdet, som ligger till grund för bedömningen av planens konsekvenser, är således över 11 år gammal. Detta motsvarar inte den senaste rättspraxisen om kravet på aktuella naturuppgifter vid utarbetandet av detaljplaner (bl.a. H5923/2021). Enligt NTM-centralens uppfattning har det sannolikt inte skett några betydande förändringar i naturen inom planområdet efter att naturinventeringen genomfördes, men detta undanröjer inte kravet på att basera detaljplanläggningen på aktuella utredningsuppgifter. Särskilt när det gäller fladdermusinventeringen förblir det oklart om det inom planområdet finns fladdermössens fortplantnings- och rastplatser. 2. Grundvattenkonsekvenserna har behandlats kortfattat i planbeskrivningen och grundläggande uppgifter om grundvattnet saknas. Planbeskrivningen bör kompletteras till dessa delar. 3. Bestämmelser om beaktande av grundvattnet har getts i de allmänna bestämmelserna, men bestämmelserna är kortfattade. NTM-centralen anser att det för tydlighetens skull är skäl att	1. Området har genomgått en ny naturinventering sommaren 2026, vilken inte medför några ändringar i planlösningen. I naturinventeringen konstateras att inga fortplantnings- eller rastplatser (dagvisten) observerades inom inventeringsområdet. I den nordöstra delen av inventeringsområdet finns några gamla betongkonstruktioner och betonghögar från sovjettiden, vilka kunde utgöra potentiella övervintringsplatser för fladdermöss. 2. Planbeskrivningen kompletteras gällande grundvattnet. 3. Grundvattenbestämmelsen preciseras delvis. Den allmänna bestämmelsen om dagvatten ändras enligt följande:	2. Planbeskrivningen kompletteras till behövliga delar. 3. Grundvattenbestämmelsen preciseras till behövliga delar. Allmän bestämmelse tilläggs.

	grundvattenbestämmelsen utgör en del av be- teckningen för grundvattenområdet i stället för att ingå i de allmänna bestämmelserna. Dessu- tom ska grundvattenbestämmelsen gälla hela planområdet, inte enbart AP-3-områdena. NTM- centralen föreslår att grundvattenbestämme- lsen kompletteras exempelvis enligt följande: <i>"Området ligger helt eller delvis på ett viktigt el- ler för vattenförsörjning lämpligt grundvat- tenområde, där åtgärder som äventyrar grund- vattnets kvalitet eller mängd inte är tillåtna. Inom området kan byggande och annan mar- kanvändning begränsas av miljöskyddslagens förbud mot förorening av grundvattnet samt av vattenlagens bestämmelser om tillståndsplikt för projekt.</i> <i>Byggnader ska grundläggas så att byggandet inte påverkar grundvattnets nivå eller ström- ningsförhållanden.</i> <i>Underjordiska källarvåningar är tillåtna om de kan genomföras utan att grundvattennivån sänks, så att byggandet genomförs minst två meter ovanför den grundvattenyta som på ett tillförlitligt sätt har konstaterats.</i> <i>På grundvattenområdet får energibrunnar inte byggas. Behållare för eldningsolja ska placeras i en skyddsbassäng antingen under tak eller inom- hus i byggnaden. Skyddsbassängens volym ska vara större än volymen av den eldningsolja som lagras. Inom området får andra flytande bräns- len eller ämnen som äventyrar grundvattnet inte förvaras eller lagras löst.</i>	För dagvatten gäller följande bestämmelser: - Arealerna för täta ytor bör hållas möjligas små. - Dagvatten som klassificeras rena bör strävas att ledas i miljön för att trygga bildandet av nytt grundvatten. - Annat än rent klassificerat dagvatten bör ledas via oljeavskiljningsbrunn utanför grundvatten- områdena. Avvikande från det nämnda bör dagvatten från vägar och parkeringsområden av- sedda för personbilar efter vederbörande rening strävas att ledas i miljön. Vid rening av dagvat- ten bör användas metoder, som statens över- vakningmyndighet av vattenlagen godkänt. - En tomtspecifik dagvattenhanteringsplan ska presenteras i samband med bygglov.	
--	--	--	--

	<i>Om de eventuella konsekvenserna för grundvatt- nets kvalitet av ändrings- och reparationsarbe- ten som planeras på grundvattenområdet ska kontakt tas antingen med byggnadstillsynen el- ler den kommunala miljövårdsmyndigheten.</i> <i>Gatu-/trafikområden ska planeras så att even- tuella olägenheter för grundvattnets kvalitet som orsakas av trafiken kan minimeras.</i> <i>Kör- och parkeringsområden för motorfordon samt parkeringsområden som anvisats för minst fem fordon, platser för placering av avfallskärl och andra motsvarande områden ska beläggas med ett ytmaterial som inte släpper igenom olja eller med en konstruktion som omfattar grund- vattenskydd. Bestämmelsen gäller även källarut- rymmen och underjordiska parkeringsutrym- men. Avrinningsvattnet ska ledas via oljeavskil- jningsbrunnar, biofilter eller andra motsvarande konstruktioner utanför grundvattenområdet.</i> <i>Rent dagvatten ska infiltreras i marken och föro- renat dagvatten ska ledas utanför grundvat- tenområdet.</i> <i>Avloppsvattnet ska ledas antingen till en vatten- tät sluten behållare eller på annat sätt till av- lopp. Avloppsvatten får inte infiltreras i mar- ken.”</i> 4. Täktomvägen (landsväg 11077) har i detaljpla- nen anvisats som gata. Staden ska fatta ett bes- lut om gatuhållningen för den del av gatan som omfattas av detaljplanen och lämna det till Ny- lands NTM-centralens ansvarsområde för trafik	4. Antecknas för kännedom.	
--	---	-----------------------------------	--

	och infrastruktur (från och med 1.1.2026 Nylands livskraftscentral) samt komma överens om att eventuellt hålla en syn. 5. Enligt den upprättade förteckningen är planområdets heterogena byggnadsbestånd sedvanligt och har inga skyddsmål.	5. Antecknas för kännedom.	
Nylands förbund 17.12.2025	Nylands förbund lämnar inget utlåtande.	Antecknas för kännedom.	
Västra Nylands museum 19.12.2025	1. För området har det utöver byggnadsinventeringen även utarbetats en utredning som beskriver den befintliga byggnadsstammens stilmässiga särdrag. Utredningen är bra och sammanfattar på ett bra sätt särdragen i områdets bebyggelse. Den har uppenbarligen även använts som bakgrundsmaterial för byggnadsanvisningen. Även byggnadsanvisningen är välgjord. Museet skulle dock föredra att en del av innehållet som gäller byggnadssättet nämns redan i planbestämmelserna och inte enbart i byggnadsanvisningen. Planbestämmelserna är mer bindande. Museet föreslår därför på nytt att det till exempel i bestämmelsetexten för /s-beteckningen läggs till ett omnämnande om att nybyggnation ska anpassas till områdets miljö och landskap samt till den befintliga byggnadsstammen i området, och att den ursprungliga arkitekturen ska beaktas vid reparations- och ändringsarbeten på den befintliga byggnadsstammen samt att dess ursprungliga utseende och stil ska eftersträvas att bevaras.	1. I allmänna bestämmelser läggs följande till: Nybyggnation ska anpassas till områdets miljö och landskap samt till den befintliga byggnadsstammen i området. I övrigt anses byggnadsanvisningen vara tillräcklig. Byggnadsanvisningen preciseras så att det tydligare framgår vad som eftersträvas vid nybyggnation och vad som gäller vid reparation och utbyggnad av befintliga byggnader. Den allmänna planbestämmelsen om staket be- hålls. Genom bestämmelsen styrs vilken typ av staket som får uppföras om man så önskar. I byggnadsanvisningen läggs dock till en rekommendation om att gårdarna i stället för att inhägnas bör hållas öppna.	1. I allmänna bestämmelser läggs följande till: Nybyggnation ska anpassas till områdets miljö och landskap samt till den befintliga byggnadsstammen i området. Byggnadsanvisningen preciseras när det gäller byggandet i enlighet med utlåtandet. En rekommendation om inhägnad läggs till i byggnadsanvisningen.

	Här kan det tilläggas att de nämnda utredningarna har utarbetats som stöd. När det gäller innehållet i byggnadsanvisningen fäste museet även uppmärksamhet vid att byggnadsanvisningen starkt styr mot byggande i röda färgtoner. För närvarande finns det dock även mycket bebyggelse i ljusa färgtoner i området. Anvisningen står således i strid med nuläget. Om färgsättningen endast gäller nybyggnation skulle det vara bra att nämna detta tydligare i anvisningen. En annan sak som uppmärksammades är anvisningen om inhägnad av gårdsområden, som nämns både i planens allmänna bestämmelser och i byggnadsanvisningen. För närvarande är området dock mycket öppet och det finns inga staket. Att inhägna tomterna/gårdsområdena med ett 1,2 meter högt plank eller en 1,5 meter hög häck skulle förändra områdets karaktär betydligt. Museet anser att planen i stället bör styra i riktning mot att tomterna inte inhägnas och att det för området karakteristiska tallbevuxna hedlandskapet och dess öppna karaktär bevaras. 2. Allmänt kan konstateras att planlösningen i huvuddrag möjliggör bevarandet av den befintliga miljön och byggnadsstammen, vilket museet anser vara bra. Platserna för de på plankartan anvisade nybyggnadstomterna verkar vara lämpliga med tanke på miljön. Vid några tomter har byggnadsytan dock anvisats på ett sådant sätt att den befintliga byggnaden hamnar utanför byggnadsytan. Om avsikten är att alla befintliga byggnader får bevaras, bör detta möjliggöras i planen. Museet påpekar vidare det våningstal II	2. Vid planeringen av byggnadstomterna har tomternas eventuella delning beaktats, och därför har en del av byggnaderna hamnat utanför byggnadstomterna. De befintliga bostadsbyggnaderna ligger inom byggnadstomterna, med undantag för fastigheten 78 -403-2-885, där ett avstånd på 4 meter till fastighetsgränsen har beaktats vid utformningen av byggnadsytan. Våningstalet ändras till 1 2/3, vilket även möjliggör I eller I½, men inte II.	2. Våningstalet ändras till 1 2/3
--	--	--	--

	som anvisats i planen och som avviker från områdets nuvarande byggnadssätt. Områdets byggnader är för närvarande 1- eller 1½-våningsbyggnader, varför det kunde vara bra att åtminstone delvis styra byggandet i samma riktning även fortsättningsvis, så att även nybyggnationerna i området säkrare anpassas till den befintliga bebyggelsen. 3. Enligt planbeskrivningen har en bestämmelse om bevarande av trädbeståndet i området lagts till i planen. Bestämmelsen saknas dock fortfarande bland planebeteckningarna. Museet anser, särskilt på grund av områdets tallbestånd, att det är mycket viktigt att det redan i planbestämmelserna bestäms att tallbeståndet på tomtorna och områdets naturenliga vegetation ska bevaras. I byggnadsanvisningen presenteras anvisningarna om trädbeståndet och behandlingen av tomternas gårdsområden på ett mycket berömvärt sätt, men det skulle vara bra att redan i planbestämmelserna ha ett kort omnämnande om saken, så att frågan säkrare uppmärksammas. 4. Museet konstaterar att det arkeologiska kulturarvet har beaktats i planeringen av planen, i planebeteckningarna samt i planbeskrivningen på ett tillräckligt sätt. De konstruktioner som hör till objektet Malmhuggkärr är belägna på ett område som har anvisats som område för närrekreation (VL) eller utanför planområdet. För området har ingen förändrad markanvändning anvisats. Dessutom har de konstruktioner (de-objekt) som hör till objektet försetts med	3. I planen bestäms att byggnadsanvisningen ska följas, och därför anses bestämmelserna om bevarande av trädbeståndet vara tillräckliga när de finns i byggnadsanvisningen. Planbeskrivningen korrigeras i fråga om bevarandet av trädbeståndet. 4. Eftersom planen utarbetas i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (MBL), tillämpas i denna plan de bestämmelser i markanvändnings- och bygglagen som var i kraft den 31 december 2023.	3. Planbeskrivningen korrigeras i fråga om bevarandet av trädbeståndet.
--	---	--	--

	skyddsbeteckningen s samt löpande numrering. Bestämmelsen för planebeteckningen som anvisats i planen är korrekt. Museet föreslår dock att beteckningen ark enligt miljöministeriets förordning 311/2024 (Miljöministeriets förordning om framställningen av planbestämmelser och planobjekt i landskaps-, general- och detaljplaner) samt löpande numrering används vid utmärkningen av objektet på plankartan. Beteckningen hänvisar till ett annat arkeologiskt objekt, som ersätter termen annat kulturarvsobjekt. Förklaringen till beteckningen är "annat arkeologiskt objekt som inte är en enligt lagen om fornminnen fredad fast fornlämning", och planbestämmelsen är densamma som den som har anvisats för beteckningen s på plankartan.		
Caruna 22.12.2025	Till följd av planändringen ökar elanvändningen i området, och därmed finns det behov av att genomföra nya kabeldragningar i området. Eventuella nödvändiga flyttningar av anordningar och ledningar i Caruna Oy:s elnät utförs av Caruna, och kostnaderna för flyttningen betalas av den som beställer flyttningen. En förutsättning för flyttning av anordningar och ledningar är att en ny permanent placering kan ordnas för dem.	Antecknas för kännedom.	
Hangö Vatten 28.11.2025	1. Ändringar i ledningsnätet, för vilka ledningsreservation bör göras i detaljplanen i enlighet med bilagan till utlåtandet: 1. Vattenledningarna och tryckavloppsledningarna förlängs längs tomtgränsen till tomt 396 (anslutningar till fastigheterna 851, 895 och 396). 2. Vattenledningarna och tryckavloppsledningarna förlängs längs	1. Ledningsreservationen läggs till på plankartan i enlighet med bilagan till utlåtandet.	1. Ledningsreservationen läggs till på plankartan.

	Mossavägen (anslutningar till fastigheterna 395 och 851 vid gavlarna). 3. Vattenledningarna över fastighet 878 flyttas utanför fastigheten. Servitut bör bildas för den ovan nämnda ändringen i punkt två (Mossavägen). 2. Planområdet ligger på ett grundvattenområde och i /pv-bestämmelserna krävs att dagvattnet leds till det allmänna avloppet, medan det å andra sidan i de allmänna bestämmelserna krävs att dagvattnet infiltreras på tomterna. Det är inte ändamålsenligt att bygga dagvattenavlopp i området, varför naturlig hantering och avledning av dagvatten (t.ex. befintliga diken) bör utredas och beskrivas mer ingående i planbeskrivningen. Enligt vattenförsörjningslagen är det förbjudet att leda dagvatten till spillvattenavlopp.	2. Planbestämmelserna som gäller dagvatten preciseras, se bemötandet till NTM-centralen i Nyland. En beskrivning av de befintliga diken läggs till i planbeskrivningen.	2. Planbestämmelserna som gäller dagvatten preciseras. En beskrivning av de befintliga diken läggs till i planbeskrivningen.
Hangö stad, tekniska nämnden 10.12.2025	Genomförandet av Råsvängen I medför betydande investeringskostnader utan utsikter till återbetalning och kommer dessutom i fortsättningen att kräva underhållsåtgärder, för vilka det inte kan förutses ett motsvarande antal betalare. Råsvängen I är med tanke på investerings- och underhållsbehoven ett mycket kostsamt planområde ur kommunalteknisk synvinkel och belastar Hangö stads ekonomi. På basis av den information som för närvarande finns tillgänglig kan några investeringsmedel inte allokeras för genomförandet av området under flera år.	Antecknas för kännedom. Detaljplanläggningen av områdena norr om Tåktomvägen ingår i det godkända planläggningsprogrammet. Planeringsområdet är utsatt för byggtryck, och kompletterande byggande förutsätter detaljplanläggning av området.	
Hangö stad, byggnadstillsyn	1. I planebeteckningen AP-3 konstateras att "två ekonomibyggnader får uppföras på byggplatsen". Trots detta har fler än två byggnadsytor	1. Vid planeringen av byggnadsytorna har tomternas eventuella delning beaktats.	

11.12.2025	för ekonomibyggnader anvisats på flera byggplatser i kvarteren 1327 och 1328. Planebeteckningarna och planen bör vara enhetliga och konsekventa och får inte lämna oklart vad som får uppföras på byggplatsen. 2. I de allmänna bestämmelserna konstateras att "trafikleder och parkeringsområden som är avsedda för motorfordonstrafik ska beläggas med ett vattenogenomträngligt material. Dagvattnet från dessa områden ska ledas till det allmänna dagvattenavloppet eller utanför grundvattenområdet". Eftersom det inte finns något dagvattenavlopp i området innebär detta att det är omöjligt för enskilda fastighetsägare att uppfylla kravet. Dessutom bör genomförandet av gårdsområden inte styras på ett sådant sätt att det uppmuntrar till anläggande av vattenogenomträngliga ytor, när målet är att dagvattnet i så stor utsträckning som möjligt ska hanteras på den plats där det uppkommer. Denna tomtspecifika lösning med tillräcklig fördröjning nämns också längre ner i de allmänna bestämmelserna som ett krav. 3. En stor del av de redan befintliga ekonomibyggnaderna har inte beaktats i detaljplanens bindande byggnadsytor.	2. Planbestämmelserna som gäller dagvatten preciseras, se bemötandet till NTM-centralen i Nyland. 3. Vid planeringen av byggnadsytorna har tomternas eventuella delning beaktats, och därför har en del av byggnaderna hamnat utanför byggnadsytorna.	2. Planbestämmelserna som gäller dagvatten preciseras.
Hangö stad, miljövård 23.12.2025	1. När det gäller grundvattnet bör planbestämmelserna preciseras enligt följande:	1. Planbestämmelserna om grundvattnet preciseras se bemötandet till NTM-centralen i Nyland.	1. Planbestämmelserna om grundvattnet preciseras.

	- Området ligger helt eller delvis på ett viktigt eller för vattenförsörjning lämpligt grundvattenområde, där åtgärder som äventyrar grundvattnets kvalitet eller mängd inte är tillåtna. Inom området kan byggande och annan markanvändning begränsas av miljöskyddslagens förbud mot förorening av grundvattnet samt vattenlagens bestämmelser om tillståndsplikt för projekt. - På grundvattenområdet får energibrunnar inte byggas eller "vid planering av ett jord- och bergvärmsystem på grundvattenområdet ska det visas att systemet inte medför olägenheter för grundvattnet". 2. Beteckningen för kvartersområde för bostadshus (AP-3) i planförslaget är inte enhetlig i språkversionerna. I den finskspråkiga versionen saknas information om att kvartersområdet ligger på ett grundvattenområde. Även konstaterandet att miljön bevaras inom detta område saknas. Dessa uppgifter har fallit bort efter utkastskedet och bör läggas till i planebeteckningen på nytt. 3. Bestämmelserna om dagvatten i planområdet är delvis motstridiga: - I de allmänna bestämmelserna bestäms att dagvattnet ska fördröjas på tomten innan det leds till det allmänna dagvattensystemet (avses här diken, eftersom	2. I den finskspråkiga planbestämmelsen har meningarna om grundvattenområdet och bevarandet av miljön avsiktligt tagits bort, eftersom det finns separata beteckningar för dessa. Meningarna har av misstag blivit kvar i den svenskspråkiga versionen och tas därför bort även där. 3. Planbestämmelsen om dagvatten preciseras, se bemötandet till NTM-centralen i Nyland. En beskrivning av de befintliga dikena läggs till i planbeskrivningen.	2. Den svenskspråkiga AP-3-beteckningen korrigeras så att den motsvarar den finskspråkiga planbestämmelsen. 3. Planbestämmelsen om dagvatten preciseras. En beskrivning av de befintliga dikena läggs till i planbeskrivningen.
--	--	---	---

	det inte finns dagvattenavlopp i planområdet?). Enligt planbeskrivningen (s. 22) infiltreras dagvattnet dock på tomten. Rent dagvatten (såsom dagvatten från byggnadernas tak) bör infiltreras för att säkerställa grundvattenbildningen. Fördröjningen av dagvattnet bör alltså i första hand ordnas på den egna tomten. Det kan också läggas till att trädbeståndet och naturvärdena ska beaktas vid planeringen av dagvattenhanteringen. • I den allmänna bestämmelsen har det bestämts att dagvatten från områden för motorfordonstrafik ska ledas till det allmänna dagvattenavloppet (som inte finns vid Råsvängen och inte heller har anvisats för byggande i vattenförsörjningsplanen, det närmaste dagvattenavloppet finns vid Råvägen) eller utanför grundvattenområdet. ○ I bemötandet från den senaste utlåtanderundan har det antecknats att de befintliga diken ska utredas och beskrivas i planbeskrivningen, men dessa uppgifter har inte presenterats i planmaterialet. 4. Det finns ingen separat bestämmelse om bevarande av trädbeståndet på fastigheterna, trots att det står så i planbeskrivningen. • Bestämmelsen om bevarande av trädbeståndet fanns i planutkastet och bör läggas till på nytt. På detta sätt beaktas bevarandet av den ekologiska korridoren		4. I planen bestäms att byggnadsanvisningen ska följas, och därför anses bestämmelserna om trädbeståndet vara tillräckliga när de finns i byggnadsanvisningen. Planbeskrivningen korrigeras i fråga om bevarandet av trädbeståndet.	4. Planbeskrivningen korrigeras i fråga om bevarandet av trädbeståndet.
--	--	--	--	--

	bland annat för fladdermöss. I planbeskrivningen finns rekommendationer om bevarande av trädbeståndet som en grön korridor för fladdermöss. I byggnadsanvisningen har bevarandet av välmående och gamla trädindivider presenterats på ett bra sätt, under förutsättning att trädens stammar och rotsystem skyddas under byggnadsskedet. Planområdets s-beteckning (område där miljön bevaras) bör preciseras såsom konstateras i bemötandet till planutkastet. 5. Det rekreatiomsområde som lagts till i planområdet efter utkastskedet ligger också på ett grundvattenområde. Pv-beteckningen bör läggas till på detta ställe på plankartan (VL/pv/s).		
Hangö stad, ungdomsrådet 15.12.2025	Ungdomsrådet förordar att detaljplanen godkänns. Det anses vara mycket positivt, särskilt för de elever som färdas från Tåktom. Det är av största vikt att en cykelväg byggs.	Antecknas för kännedom.	
Hangö miljöförening rf 28.12.2025	1. I byggnadsanvisningen finns inga omnämnanden i förklaringen om bevarande av träd i allmänhet, och de finns inte heller i förklaringarna på plankartan. Var finns bestämmelsen om bevarande av trädbeståndet i området? I byggnadsanvisningen borde det tydligt anges hur många träd som får fällas på tomten, hur många som ska lämnas kvar och hur stor del av tomten som får bestå av klippt gräsmatta. Plastgräsmattor bör förbjudas.	1. I planen bestäms att byggnadsanvisningen ska följas, och därför anses bestämmelserna om trädbeståndet vara tillräckliga när de finns i byggnadsanvisningen. Planbeskrivningen korrigeras i fråga om bevarandet av trädbeståndet.	1. Planbeskrivningen korrigeras i fråga om bevarandet av trädbeståndet.

	2. När detaljplanen med reservationen för en gång- och cykelväg har godkänts, bör åtgärder för att genomföra vägen vidtas skyndsamt. 3. Det har framkommit att om anslutningen från Råsvängen till Tåktomvägen stängs, försvårar det Hangös guiders bussguidningar. De kör med buss förbi sovjetmonumentet i Tåktom och berättar om platsen. De kan inte stanna på den stora parkeringsplatsen vid Råvägen, eftersom det för flera kunder är för långt att gå därifrån till sovjetmonumentet och tillbaka. Därför svänger bussen in på Råsvängen och därifrån tillbaka i riktning mot centrum. 4. Rättstavningsfel i planbeskrivningen: Bas- och identifikationsuppgifter 1.1. Planområdets läge: ...Området omfattar områdena mellan Tåktomvägen, Råvägen och Mossavägen, en del av Tåktomvägen samt begravningsplatsområdet norr om Tåktomvägen...	2. Antecknas för kännedom. Den slutliga utformningen av gång- och cykelvägen avgörs i gatuplaneringen. 3. Anslutningen från Råsvängen till Tåktomvägen stängs för motorfordonstrafik av trafiksäkerhetsskäl. Dessutom lugnas trafiken på Råsvängen genom stängningen. 4. Skrivfelet korrigeras i alla dokument.	4. Skrivfelet korrigeras.
Påminnelse 1 12.10.2025	VL/s-områdets del söderut (grönkorridoren) bör man överväga att placera på någon annan plats, så att en del av fastigheten inte behöver tvångsinlösas för grönområdet på den nu planerade platsen. Om planen genomförs enligt planförslaget begränsar tvångsinlösenmöjligheterna att nyttja tomten, vilket även medför en ekonomisk förlust.	Grönkorridorens möjliga alternativa placering har utretts. Grönkorridoren används för närvarande för ridning. Tekniska nämnden har vid sitt sammanträde den 21.5.2025, § 60, föreslagit en officiell ridled söder om Tåktomvägen. Grönkorridorförbindelsen utgör en naturlig del av denna ridled.	
Påminnelse 2 25.11.2025	På fastighet 78-403-2-848 ska anslutningen till Tåktomvägen bevaras.	I planförslaget har anslutningen planerats att bevaras.	

Råsvängen I detaljplan,

Bemötanden till de utlåtanden som inlämnats om detaljplaneförslaget

14.9.2026

Påminnelse 3 1.12.2025	1. Vid fastighet 7 går gränsen för kvarteret, kvartersdelen och området genom fastigheten. Gränsens läge bör kontrolleras och det bör förtydligas vad detta innebär för fastighetsägaren. 2. Det bör kontrolleras om den linje som ligger 3 meter utanför planområdets gräns är på rätt plats.	Markområden byts mellan fastigheterna. Fastigheten inkluderas i planen.	Fastigheten och dess omedelbara närområde inkluderas i planen.
Påminnelse 4 4.12.2025	I planförslaget saknas en områdesreservering för en gång- och cykelväg.	Den slutliga utformningen av gång- och cykelvägen avgörs i gatuplaneringen.	